RA09

GLOBÁLNA MOC A „NOVÝ SVETOVÝ PORIADOK“

Inštitúcie, siete a hranice dôkazov o kontrole

ÚPLNÁ PRAMENNÁ ŠTÚDIA

Pramenné porovnanie verejných programov, finančnej koncentrácie a Beterových tvrdení.

Inštitúcie · financie · siete · rozhodovanie · Beter

Tempus omnia revelat.

Prvé vydanie · 11. október 2026 · v1.0

www.peterdavidbeter.com · Me & Zen · Colombine Michelangelo

Obsah

Čo tento diel skúma 3
Metóda, dátumy a hranice prístupu 4
01 · Moc nie je jediný vzťah 5
02 · Tie isté slová nemusia označovať ten istý projekt 6
03 · AL09: udalosť, dátum a pripísaný zámer 7
04 · Zákon z roku 1974: rozhodujúca skúška chronológie 8
05 · Rok 1974: nový hospodársky poriadok proti starým nerovnostiam 9
06 · Rok 1990: Bushov program a skúška uskutočnenia 10
07 · OSN: rovnosť členov a nerovnosť právomocí 11
08 · MMF: hlasovacia váha a moc blokovať 12
09 · Svetová banka a BIS: podobné slová, odlišné pravidlá 13
10 · Fed: verejné orgány a osobitné akcie 14
11 · CFR a Trilaterálna komisia: siete sa dajú skúmať 15
12 · Kríza demokracie: nepríjemnú pasáž nezjemňovať 16
13 · Bilderberg: súkromie nie je bezvplyvnosť 17
14 · Great Reset: verejný program nie je vykonaný príkaz 18
15 · Agenda 2030: cieľ, vnútroštátne rozhodnutie a práva 19
16 · Správa cudzieho majetku nie je vlastný majetok 20
17 · 13F a N-PX: dva odlišné pohľady na akcie 21
18 · Číslo 147: čo skutočne meral výskum 22
19 · Model kontroly a úmysel nie sú to isté 23
20 · Nerovný politický vplyv: čo umožňuje povedať štúdia 24
21 · Lobovanie a ovládnutie tvorby politiky 25
22 · Keď koordinácia zanechá konkrétne dôkazy 26
23 · Sankcie: skutočná páka aj bez vlastníctva 27
24 · Beterov model a výsledok tohto preverenia 28
Mechanizmy moci: čo treba doložiť 29
Register tvrdení · C01–C05 30
Register tvrdení · C06–C10 31
Chronológia · 1 32
Chronológia · 2 33
Slovníček pracovných pojmov 34
Register prameňov · S01–S06 35
Register prameňov · S07–S12 36
Register prameňov · S13–S17 37
Register prameňov · S18–S22 38
Register prameňov · S23–S27 39
Register prameňov · S28–S32 40
Čitateľský postup a údaje o vydaní 41

Čo tento diel skúma

RA09 skúma vybrané verejné programy, medzinárodné inštitúcie a mechanizmy finančného či politického vplyvu. Nadväzuje na otázky otvorené Beterom, ale jeho pomenovania neprijíma ako hotovú mapu sveta. Nejde o súpis všetkých organizácií ani úplnú históriu medzinárodných vzťahov.

V centre sú štyri odlišné problémy: čo program vyhlasuje; akú právomoc má inštitúcia; aký vplyv umožňuje finančný alebo osobný vzťah; a čo je doložené o konkrétnom koordinovanom konaní. Preskakovanie medzi nimi môže vytvoriť zdanlivý dôkaz aj zo skutočných údajov.

Časový rámec je zámerne viacvrstvový. Beterove prepisy zo sedemdesiatych rokov porovnávame s dobovými zákonmi a textami. Neskoršie programy, regulačné dokumenty, výskumy a audit používame ako osobitne datované prípady. Neskoršia podobnosť sama nepotvrdzuje skoršiu predpoveď.

Text nesľubuje úplný audit svetových financií, všetkých lobistických kontaktov alebo tajných archívov. Ponúka postup, ako pri konkrétnom tvrdení pomenovať doklad, chýbajúci krok a hranicu záveru. Kritika koncentrácie moci zostáva možná aj bez predstavy jedného spoločného veliteľstva.

Obe jazykové verzie majú totožnú organizáciu a označenia zdrojov. Úplná štúdia obsahuje celý redakčný výklad tohto vydania; ilustrovaný sprievodca vyberá orientačné témy. Jeho stručnosť nesmie posilňovať závery nad rámec úplného textu.

> **Program, právomoc, vplyv a vykonaný pokyn sú štyri rôzne dôkazné otázky.**

Metóda, dátumy a hranice prístupu

Rozlišujeme primárny dokument, jeho neskorší prepis, vlastný opis inštitúcie, odborný výskum a naše analytické hodnotenie. Vyhlásenie organizátora o vlastnom stretnutí je dokladom jeho stanoviska; nie je automaticky nezávislou kontrolou každej činnosti. Zdrojový register uvádza rozsah použitia pri každej položke.

Dostupné zákonné ustanovenia, formuláre a dokumenty sú čítané v označenom znení. Pri OSN sa pôvodný text Charty nepoužíva na dnešné počty hlasov. Aktuálne prístupné pravidlá uvádzame podľa overenej stránky; historické audity a výskumy neprezentujeme ako nové meranie roku 2026. [S02, S06–S11, S26]

Texty Beterových AL09 a AL24 sú dostupné prepisy, nie nami znovu vypočuté nahrávky. Bird’s-Eye View je neskorší digest, nie automaticky doslovná Beterova výpoveď. V materiáli UNICEF chýba avizovaná príloha; nemôže preto overovať jej celé znenie. [S01, S03, S29, S30]

Pri Kríze demokracie bol dostupný elektronický OCR prepis predslovu a označených strán, nie úplný načítaný PDF sken. Pri Krauseho a Gilensovej/Pageovej práci sa závery obmedzujú na prístupný abstrakt. Neuskutočnili sme novú analýzu surových vlastníckych údajov, lobistických podaní ani hlasovaní fondov. [S13, S20–S24, S31]

Číselné príklady 100 hlasov, 100 jednotiek spravovaného majetku a reťaz 60 % × 60 % sú výslovne hypotetické. Slúžia na vysvetlenie odlišných veličín, nie na odhad majetku alebo hlasov konkrétneho subjektu. Diagram nie je novým empirickým dôkazom.

Uzávierka použitých zdrojov je 11. október 2026. Nie všetky zdroje vznikli v tento deň; pri každom je uvedený vlastný dátum alebo dátum prístupu. Krátke slovenské vysvetlenia sú redakčné preklady a parafrázy, nie nové úradné preklady. Štúdia nie je osobným právnym ani investičným poradenstvom.

Zdroje / poznámky: S01, S02, S03, S06, S07, S08, S09, S10, S11, S13, S20, S21, S22, S23, S24, S26, S29, S30, S31

01 · Moc nie je jediný vzťah

Keď niekto povie, že organizácia „ovláda svet“, prvou úlohou nie je nakresliť pavúka mien. Treba určiť, čo znamená ovládať: vlastniť majetok, vyberať vedenie, určovať témy, podmieňovať úver, zastaviť platbu alebo vynútiť rozhodnutie. Táto štúdia používa tieto kategórie ako vlastný pracovný rámec.

Rozdiely možno ukázať na konkrétnych prameňoch. Formulár 13F odlišuje investičné rozhodovanie od hlasovacej právomoci. Charta OSN upravuje osobitné úlohy svojich orgánov. OECD skúma aj ovplyvňovanie verejných rozhodnutí legálnymi kanálmi. Sú to tri rozdielne objekty výskumu, nie tri názvy jedného majiteľa. [S06, S20, S25]

Praktický postup začína šesticou údajov: aktér, predmet rozhodnutia, právomoc alebo páka, čas, vykonaný krok a následok. Napríklad veta „banka financovala štát“ je neúplná, kým nepoznáme zmluvu, splatnosť, podmienky a to, či dlžník požiadavku skutočne prijal. Finančná závislosť môže byť vážna aj bez vlastníctva štátu.

Vplyv nie je bezvýznamný len preto, že nie je absolútny. Organizácia, ktorá dokáže zablokovať jednu reformu, môže poškodiť veľa ľudí. Nepotrebuje pritom rozhodovať o každej vojne alebo voľbe. Rovnako je chybou oslobodiť inštitúciu poukazom na jej formálnu ústavu: pravidlá a reálna prax sú dve samostatné vrstvy.

V ďalších kapitolách preto postupujeme od pojmov k dokumentom a až potom ku kauzálnym záverom. Otvorená otázka nie je prázdne miesto, do ktorého sa smie automaticky dopísať obľúbené meno.

> **Vždy doplniť sloveso: kto môže urobiť čo, komu a za akých podmienok.**

Zdroje / poznámky: S06, S20, S25

02 · Tie isté slová nemusia označovať ten istý projekt

„Nový svetový poriadok“ môže označovať opis zmenených mocenských pomerov, normatívny návrh spolupráce alebo tvrdenie o tajnej vláde. Bez autora a dátumu sa z výrazu stáva nádoba, do ktorej možno vložiť takmer čokoľvek. Predmetom preverenia však musí byť konkrétna výpoveď.

V použitom súbore sa stretávajú rozdielne iniciatívy: hospodárske požiadavky rozvojových štátov v roku 1974, Bushov prejav roku 1990 a Schwabov verejný článok roku 2020. Nie sú to tri vydania jedného dokumentu. Odlišujú sa navrhovateľmi, situáciou a nástrojmi. [S04, S05, S17]

Na porovnanie používame rovnaké polia: kto návrh predkladá, koho má zaväzovať, aké inštitúcie potrebuje a ako sa má presadiť. Verejne vyslovená ambícia môže byť demokratická, paternalistická alebo autoritárska; samotná verejnosť programu nerozhoduje o jeho morálnej kvalite.

Zároveň podobný slovník nepreukazuje spoločné autorstvo. Dve skupiny môžu požadovať „spravodlivý poriadok“ a pritom chcieť protichodné rozdelenie zdrojov. Potrebný spojovací dôkaz by mohol mať podobu korešpondencie, spoločného rozhodnutia, rozpočtu alebo identifikovaného vykonávacieho orgánu.

Táto kapitola teda nespochybňuje možnosť dlhodobých politických projektov. Stanovuje iba podmienku ich rozpoznania: kontinuita sa má ukázať, nie vyrobiť z opakovania slov. Obraz dejín je presnejší, keď umožňuje aj spor medzi mocnými aktérmi.

Pomenovanie je začiatok vyhľadávania, nie hotový rodokmeň moci.

Zdroje / poznámky: S04, S05, S17

03 · AL09: udalosť, dátum a pripísaný zámer

V úvode Audio Letter 09 z 16. februára 1976 Beter spája zmenu amerického rozpočtového roka s deklaráciou vzájomnej závislosti, ktorú datuje do Filadelfie na 24. október 1975. Októbrový začiatok rozpočtového roka vysvetľuje ako jej pripomenutie. To je konkrétne, overiteľné kauzálne tvrdenie. [S01]

Treba rozlíšiť aspoň tri otázky: existovala podobná verejná iniciatíva; kedy a akým právnym aktom sa zmenil kalendár; a kto doložil deklarovaný motív. Ani kladná odpoveď na prvé dve automaticky nepotvrdzuje tretiu.

Dobový školský materiál UNICEF o interdependencii odkazuje na deklaráciu World Affairs Council of Philadelphia. Sken však neobsahuje samotnú avizovanú prílohu. Preto ho nepoužívame ako nezávislé potvrdenie Beterovho presného dátumu alebo celého znenia. [S03]

Existencia diskusie o vzájomnej závislosti nie je problematickou časťou argumentu. Také diskusie možno analyzovať a kritizovať priamo. Dôkazný skok nastáva pri tvrdení, že práve tento program vysvetľuje konkrétne rozhodnutie Kongresu. Na to nestačí rovnaký mesiac v dvoch kalendároch.

Zachovávame Beterovo vysvetlenie ako jeho tvrdenie; neskracujeme ho na absurdnú verziu. V nasledujúcej kapitole ho porovnáme s už prijatým zákonom. Takýto postup je užitočnejší než rozhodovať o autorovej dôveryhodnosti podľa dojmu z jeho hlasu alebo povesti.

> **Udalosť môže byť pravá, hoci jej pripísaný motív zostáva nepreukázaný.**

Zdroje / poznámky: S01, S03

04 · Zákon z roku 1974: rozhodujúca skúška chronológie

Public Law 93-344 bol prijatý 12. júla 1974. Jeho § 501 stanovil začiatok rozpočtového roka na 1. október od roku 1976; § 502 upravil prechodné obdobie júl–september 1976. Príslušné ustanovenia sú viditeľné na strane 88 Stat. 321 pôvodného skenu. [S02]

Beter teda správne opisuje pripravovanú praktickú zmenu. Zákon však predchádza dátumu deklarácie, ktorý sám uvádza, o viac než rok. Právne prijatie zmeny a jej neskoršia účinnosť sa nesmú zlúčiť do jedného okamihu. [S01, S02]

Naše vyhodnotenie je úzke, ale podstatné: samotná deklarácia takto datovaná nevysvetľuje už prijatý zákon bez ďalšieho dokladu o skoršom zámere. V uvedených ustanoveniach nie je vyhlásený spomienkový účel. Neznamená to, že poznáme všetky úvahy každého zákonodarcu; znamená to, že Beterov dôvod neprijímame ako preukázaný.

Možná obrana by znela, že obidve udalosti mali starší spoločný plán. To je však nové tvrdenie, ktoré potrebuje vlastný, starší prameň. Nie je dovolené zachrániť vysvetlenie dodatočným neviditeľným plánom a potom tento plán započítať ako už nájdený dôkaz.

Pre čitateľa je tento príklad dôležitý aj mimo Betera. Správa o účinnosti zákona v určitom roku nevypovedá sama o tom, kedy vznikol alebo kto ho inicioval. Najprv treba porovnať návrh, prijatie, podpis a vykonanie. Dobrá chronológia môže odhaliť chybu, ktorú množstvo ďalších citácií iba zakrýva.

> **12. 7. 1974 prijatie zákona ≠ 1. 10. 1976 účinnosť nového kalendára.**

Zdroje / poznámky: S01, S02

05 · Rok 1974: nový hospodársky poriadok proti starým nerovnostiam

Historický výklad OSN vysvetľuje Nový medzinárodný hospodársky poriadok ako požiadavku rozvojových krajín na zmenu nerovných hospodárskych vzťahov. Rezolúcie 3201 a 3202 boli prijaté 1. mája 1974. Medzi témami boli zdroje a postavenie nadnárodných podnikov. [S05]

Tento prípad narúša predstavu, že každý „nový poriadok“ nevyhnutne vychádza z tej istej západnej finančnej skupiny. Požiadavka zmeny pravidiel môže prichádzať aj od štátov, ktoré existujúce pravidlá považujú za znevýhodňujúce. O konkrétnej požiadavke treba rozhodovať podľa jej obsahu, nie podľa podobnosti sloganu.

To neznamená automaticky schváliť každú vládu, ktorá sa dovoláva hospodárskej nezávislosti. Štátna kontrola zdrojov môže rozšíriť verejný prospech alebo posilniť domácu elitu. Na rozlíšenie potrebujeme rozpočty, podmienky vlastníctva, rozdelenie výnosov a skúsenosti dotknutých obyvateľov.

Z rovnakého dôvodu prijaté vyhlásenie nepreukazuje splnený program. Treba sledovať, ktoré pravidlá sa naozaj zmenili, kto mohol ich zmenu blokovať a ako sa rozdelili náklady. Politická proklamácia je relevantným prameňom k cieľom, nie univerzálnym potvrdením ich úspechu.

RA09 používa tento dokumentárny kontext ako kontrolu slovníka. Rozdelenie moci medzi štátmi, finančnými podnikmi a obyvateľmi nemožno zredukovať na jediný súboj „za“ alebo „proti“ svetovému poriadku. Často ide o konkurenčné predstavy, kto bude tvoriť pravidlá a kto bude niesť ich následky.

> **Aj odpor proti nerovnosti môže hovoriť jazykom „nového poriadku“.**

Zdroje / poznámky: S05

06 · Rok 1990: Bushov program a skúška uskutočnenia

George H. W. Bush použil výraz „new world order“ v prejave ku Kongresu 11. septembra 1990. V kontexte krízy v Perzskom zálive ho zaradil medzi ciele spolupráce a medzinárodného usporiadania. Pôvodný prepis umožňuje čítať okolie výroku, nie iba vystrihnutú vetu. [S04]

Čo tento prejav dokazuje? Že prezident takto verejne formuloval ambíciu. Sám nedokazuje, že sa všetky štáty podriadili jedinému centru, ani že autor opisoval tajný rodinný majetok. Na druhú stranu verejná deklarácia spolupráce nezaručuje rovnosť pri vyjednávaní alebo neškodnosť následných zásahov.

Ako porovnanie poslúži Eisenhowerovo rozlúčkové varovanie roku 1961 pred neprimeraným vojensko-priemyselným vplyvom a pred ovládnutím verejnej politiky vedecko-technologickou elitou. Ide o iné tvrdenie než o existenciu jediného svetového panovníka. [S32]

Naša analytická otázka znie: aké schopnosti mala konkrétna koalícia, ktorým návrhom sa ostatní vzopreli a aké rozhodnutia naozaj nasledovali? Ak sa politický slogan chápe ako účinný príkaz, výskum sa končí práve tam, kde by mal začať.

Je rozumné skúmať aj rozpor medzi univerzálnym slovníkom a selektívnym konaním. Meradlom však má byť porovnateľný prípad a konkrétny postup, nie predpoklad, že každé vyhlásenie mieru je nevyhnutne kódovaným príkazom na vojnu. Kritika sa tým stáva presnejšou, nie slabšou.

> **Prejav je dôkazom vyslovenej ambície; vykonanie potrebuje ďalší záznam.**

Zdroje / poznámky: S04, S32

07 · OSN: rovnosť členov a nerovnosť právomocí

Charta OSN uvádza zvrchovanú rovnosť členov a zároveň osobitné právomoci Bezpečnostnej rady. Článok 25 sa týka prijatia a vykonania rozhodnutí Rady; články 41–42 rozlišujú opatrenia bez ozbrojenej sily a silové opatrenia. Znenie hlasovacieho článku 27 treba čítať aj s jeho zmenami. [S06, S07]

„Nie je svetovou vládou“ preto nesmie znamenať „nemá nijakú moc“. Rozhodujúce je, ktorý orgán vydal aký akt podľa akej právomoci. Odporúčanie, politické vyhlásenie a rozhodnutie zaväzujúce členské štáty nemožno zamieňať len preto, že majú logo OSN.

Formálna nerovnosť je viditeľná aj bez tajných zápisníc: osobitné postavenie stálych členov umožňuje blokovať určité rozhodnutia. Blokovanie však nie je totožné so schopnosťou samostatne presadiť akékoľvek rozhodnutie. Táto asymetria je legitímnym predmetom kritiky a reformnej diskusie.

Pri skúmaní konkrétneho zásahu treba oddeliť mandát, štáty poskytujúce zdroje, velenie operácie a jej skutočný priebeh. Rovnaké pravidlo platí pre nečinnosť. Zlyhanie systému môže byť dôsledkom sporu medzi mocnými členmi, nie iba dokonalej spoločnej manipulácie.

Pôvodný sken z roku 1945 je historickým textom. Preto z jeho pôvodných počtov hlasov neodvodzujeme dnešný počet potrebný na prijatie uznesenia. Táto malá edičná disciplína je súčasťou väčšieho pravidla: inštitúcia sa vždy skúma v konkrétnom čase.

> **Odlišná právomoc nie je neobmedzená právomoc.**

Zdroje / poznámky: S06, S07

08 · MMF: hlasovacia váha a moc blokovať

Prehľad MMF spája členské kvóty s finančnými záväzkami a hlasovacou váhou. Pri zmene kvót uvádza požiadavku 85 percent hlasov a súhlas člena so zmenou jeho vlastnej kvóty. Ide o konkrétny rozhodovací mechanizmus, nie všeobecnú metaforu vlastníctva sveta. [S08]

Nasledujúci výpočet je výlučne didaktický. Predstavme si systém so 100 hlasmi, v ktorom návrh potrebuje 85. Aktér so 16 hlasmi ho môže zablokovať: všetci ostatní spolu majú iba 84. Tých istých 16 hlasov mu však nestačí na prijatie vlastného návrhu. Neuvádzame tým dnešný podiel žiadnej krajiny.

Tento rozdiel pomáha čítať tvrdenia o „kontrole“ medzinárodnej organizácie. Veto alebo blokovacia menšina je významná páka. Nepremieňa však automaticky všetkých ostatných členov na podriadené jednotky. Na presadenie kladného rozhodnutia zostávajú potrebné ďalšie hlasy alebo dohody.

Podmienený úver môže obmedziť možnosti dlžníka aj bez takého hlasovacieho mechanizmu. Konkrétne tvrdenie o nátlaku si preto vyžaduje konkrétny program, podmienky, alternatívy a sociálne dôsledky. Táto štúdia nepredstiera audit všetkých úverových programov MMF.

Pri percentách vždy uvádzame inštitúciu, menovateľ, druh rozhodnutia a dátum. Zoznam podielov bez vysvetlenia prahu môže prehliadnuť skutočnú nerovnosť alebo naopak premeniť obmedzenú páku na absolútne velenie.

> **Schopnosť povedať nie nie je samostatnou schopnosťou presadiť áno.**

Zdroje / poznámky: S08

09 · Svetová banka a BIS: podobné slová, odlišné pravidlá

Svetová banka vo svojom prehľade odlišuje hlasovacie systémy IBRD, IDA, IFC a MIGA. BIS má vlastné stanovy: články 14–15 osobitne upravujú hlasovanie a okruh nadobúdateľov akcií. Prechodný článok 18(A) zaznamenáva odkup akcií súkromných držiteľov v roku 2001. [S09, S10]

Z toho vyplýva dvojitá opatrnosť. Po prvé, výraz „svetové banky“ nie je právnym názvom jediného subjektu. Po druhé, dnešná alebo neskoršia úprava vlastníctva sa nesmie spätne premietnuť do celej histórie. Pravdivý údaj o súkromných držiteľoch v určitom období nemusí opisovať neskorší stav.

Pre každý diagram potrebujeme identifikátor organizácie, rok, príslušný článok a význam spojnice. Ak šípka znamená členskú účasť, nesmie sa v nasledujúcom odseku bez ďalšieho dôkazu zmeniť na tajné velenie. Podobne členstvo centrálnej banky v BIS nie je dôkazom, že každé jej rozhodnutie prijíma BIS.

Zmysluplná kritika sa môže týkať zastúpenia, podmienok pomoci, dostupnosti informácií alebo zodpovednosti za konkrétny zásah. Nie je odkázaná na tvrdenie o jednej rodine vlastniacej všetky inštitúcie. Ak má také tvrdenie obstáť, musí mať samostatnú vlastnícku a rozhodovaciu dokumentáciu.

Pramene tu používame na orientáciu v inštitucionálnych rozdieloch. Neodvodzujeme z nich, že rozhodnutia týchto organizácií sú vždy prospešné alebo politicky neutrálne. Presne určený subjekt je podmienkou zodpovednosti, nie jej náhradou.

> **Každá inštitúcia potrebuje vlastnú mapu právomocí a vlastný časový údaj.**

Zdroje / poznámky: S09, S10

10 · Fed: verejné orgány a osobitné akcie

Oficiálna odpoveď Federálneho rezervného systému odlišuje federálnu Radu guvernérov od regionálnych rezervných bánk. Členské banky držia osobitné akcie rezervných bánk, ktoré nie sú bežným firemným vlastníctvom. Rada má verejný spôsob menovania a systém má zákonom určenú štruktúru. [S11]

Takýto opis vyvracia jednoduché doslovné stotožnenie celej organizácie s obyčajnou súkromnou akciovou spoločnosťou. Nevyvracia však automaticky otázky o privilegovanom prístupe, názorovej preváhe finančného sektora alebo konfliktoch záujmov. Na každú z nich treba iný typ údajov.

Pri kritike centrálnej banky rozlišujeme právnu nezávislosť od sociálnej izolácie. Možnosť prijímať menové rozhodnutia bez predchádzajúceho súhlasu prezidenta neznamená, že rozhodovatelia nemajú profesijné väzby. A profesijná väzba nepreukazuje, že konkrétne rozhodnutie bolo prikázané súkromným kontaktom.

Pre presvedčivý prípad by sme žiadali datovaný konflikt, rozhodovací záznam, predložené argumenty, alternatívy a mechanizmus prospechu. Verejný zápis môže byť nedostatočný; je však lepším začiatkom než graf bez rozlíšenia medzi akciou, nomináciou a poradenským vzťahom.

Institucionálne FAQ v tejto kapitole nie je osvedčením nevinnosti. Je východiskovým popisom pravidiel, ktorý bráni kategóriovým zámenám. Skúmanie reálnej moci pokračuje tam, kde končí formálna schéma.

> **Formálna nezávislosť, vlastníctvo a možný vplyv sú rozdielne otázky.**

Zdroje / poznámky: S11

11 · CFR a Trilaterálna komisia: siete sa dajú skúmať

Trilaterálna komisia uvádza vznik v roku 1973 a zakladateľskú úlohu Davida Rockefellera. CFR opisuje svoju výskumnú, členskú a diskusnú činnosť. Tieto organizácie nie sú výmyslom; ich verejná existencia však sama nepotvrdzuje každé tvrdenie o kontrole štátov. [S12, S14]

Dôležitá otázka nie je iba „sú tajné?“. Aj verejná sieť môže určovať, ktoré témy získajú odborné zázemie, pozornosť alebo prístup k rozhodovateľom. Výskum vplyvu preto musí sledovať zdroje, výber účastníkov, vytváranie návrhov a ich cestu do verejnej politiky.

Členský zoznam je mapou možných kontaktov. Silnejší doklad predstavuje zápis pracovnej skupiny, spoločný návrh alebo korešpondencia o konkrétnom rozhodnutí. Ešte silnejší prípad preukáže, kto návrh presadil, aké alternatívy boli vylúčené a kto za výsledok niesol zodpovednosť.

Rodinné meno zakladateľa tu nezamlčiavame. Nepoužívame ho však ako dôkaz, že všetci neskorší členovia konajú na jednotný rozkaz, alebo že organizácia dokáže ovládať ľubovoľného nečlena. Rozdiel medzi spolupatričnosťou, spoločným záujmom a vykonaným pokynom je podstatný.

Nasledujúca kapitola ukazuje, prečo je priama kritika konkrétneho textu hodnotnejšia než nekonečný spor o nálepku. Skutočná publikácia môže obsahovať vážne sporný politický postoj aj bez toho, aby bola tajnou ústavou sveta.

> **Prístup k mocným je významný; doklad o konkrétnom pokyne je niečo navyše.**

Zdroje / poznámky: S12, S14

12 · Kríza demokracie: nepríjemnú pasáž nezjemňovať

V americkej kapitole knihy The Crisis of Democracy (1975), na stranách 113–115, Huntington rozoberá „excess of democracy“ a funkciu politickej neúčasti. Predslov pritom odlišuje zodpovednosť autorov od každého účastníka konzultácií. Používame dostupný OCR prepis uvedených pasáží. [S13]

To je skutočný, kritizovateľný postoj. Obava zo spravovateľnosti systému môže viesť k tomu, že nové občianske požiadavky budú chápané predovšetkým ako záťaž. Z nášho hodnotiaceho hľadiska potom vzniká otázka, kto smie rozhodnúť, ktorých ľudí je vo verejnej diskusii „priveľa“.

Argument o odbornej autorite môže byť primeraný v úzko vymedzenej technickej úlohe. Neodpovedá však automaticky na otázku, komu má politika slúžiť alebo kto znáša riziko. Odborník môže vysvetliť možné dôsledky; samotná odbornosť neudeľuje neobmedzený mandát rozdeľovať práva.

Netreba teda tvrdiť, že každá kritická citácia tejto knihy je vymyslená. Zároveň nie je presné každú vetu jedného autora pripísať ako osobný výrok všetkým členom komisie. Aby sa z argumentu knihy stal doklad prijatej štátnej politiky, potrebujeme ešte sled adopcie a uskutočnenia.

Zásadný rozdiel je medzi tromi vetami: autor odporučil určitý prístup; organizácia publikáciu podporila; vláda tento prístup vykonala. Prvá a druhá môžu byť doložené, zatiaľ čo tretia ostáva na preverenie. Priama kritika elitárskeho uvažovania nevyžaduje preskočiť tento rozdiel.

> **Publikovaný názor je možné kritizovať bez vymýšľania jeho tajných dodatkov.**

Zdroje / poznámky: S13

13 · Bilderberg: súkromie nie je bezvplyvnosť

Organizátor Bilderbergu opisuje stretnutia ako súkromnú diskusiu bez hlasovania a rezolúcií. Chatham House Rule povoľuje používať získané informácie, ale chráni identitu a príslušnosť hovoriacich a účastníkov. Ide o pravidlo atribúcie, nie zákaz ďalšieho využitia myšlienok. [S15, S16]

Tvrdenie organizátora nie je nezávislou zárukou neprítomnosti dohôd. Zároveň absencia verejného záznamu nedokazuje konkrétnu dohodu, ktorú si kritik predstaví. Správnym označením je medzera v overiteľnosti. Je možné žiadať väčšiu transparentnosť bez predstierania, že už poznáme obsah každého rozhovoru.

Neformálna moc môže spočívať v budovaní dôvery, zúžení spektra prijateľných možností alebo príprave neskoršej spolupráce. Aby sme taký mechanizmus pripísali konkrétnemu stretnutiu, potrebujeme stopu v následných dokumentoch. Časová následnosť sama nestačí: účastníci môžu už vopred zdieľať názor.

Osobitné otázky vznikajú pri verejných funkcionároch: kto hradí účasť, v akej úlohe vystupujú a ktoré povinnosti zverejnenia sa na nich vzťahujú? Táto štúdia nehodnotí nepreskúmaný súčasný právny prípad, ale ukazuje, aké údaje by boli potrebné.

Problém selektívneho prístupu k rozhodovateľom je sám osebe vecou verejného záujmu. Nemusíme ho zväčšovať na svetové velenie, aby si zaslúžil kontrolu; nemusíme ho ani zľahčiť na nevinný spoločenský večer.

> **Neverejnosť znižuje overiteľnosť; neurčuje sama výsledok vyšetrovania.**

Zdroje / poznámky: S15, S16

14 · Great Reset: verejný program nie je vykonaný príkaz

V článku z 3. júna 2020 Klaus Schwab verejne navrhol rozsiahlu obnovu kapitalizmu a spoločenských systémov. Jeho text spája reformu trhov, investície a technologické zmeny. Používame článok, nie celú knihu alebo nepreskúmané interné dokumenty WEF. [S17]

Rozsah ambície netreba zjemňovať: program chce ovplyvniť to, ako budú organizované dôležité časti spoločnosti. Otázkou je, kto smie navrhovať také zmeny a akým spôsobom získajú legitimitu. Podnikateľská platforma môže formulovať návrh; sama tým nezískava demokratický mandát pre každého občana.

Preverenie pokračuje cez prevodový mechanizmus. Ktorá konkrétna vláda, firma alebo medzinárodná organizácia prijala ktoré ustanovenie? Aké povinnosti vznikli, aký rozpočet bol schválený a aké opravné prostriedky existovali pre dotknutých ľudí? Bez týchto údajov sa program a uskutočnenie zamieňajú.

Nie je potrebné vyberať si medzi úplným nadšením a predstavou všemocnej tajnej vlády. Zvlášť dôležité sú konflikty medzi deklarovanou účasťou všetkých zainteresovaných a nerovnakou schopnosťou zaplatiť si odborné zastúpenie. „Zainteresovaná strana“ sama osebe nehovorí, či má hlas aj človek bez peňazí a kontaktov.

Zároveň využitie krízy na presadzovanie návrhu nie je samo dôkazom, že autor krízu spôsobil. Príčina udalosti a politická reakcia sú odlišné výskumné otázky. Kritika programu má väčšiu váhu, keď stojí na jeho skutočných ustanoveniach.

> **Presný predmet kritiky: návrh, rozhodnutie, vykonanie alebo následok?**

Zdroje / poznámky: S17

15 · Agenda 2030: cieľ, vnútroštátne rozhodnutie a práva

Agenda 2030 v odsekoch 55 a 59 ponecháva priestor vnútroštátnym prioritám; odsek 74 hovorí o dobrovoľnom, krajinami vedenom hodnotení. Cieľ 1.4 zahŕňa prístup k vlastníctvu a kontrole nad pôdou a ďalším majetkom. To nie je znenie automatického zrušenia osobného vlastníctva. [S18]

Čítanie programu však nekončí nájdením jednej priaznivej vety. Pri kritike konkrétnej politiky sa treba pýtať, aký zákon alebo správne opatrenie bolo prijaté, aké mali účinky a kto sa mohol brániť. Medzinárodný cieľ nie je ospravedlnením každej metódy, ktorá sa naň odvolá.

Programy môžu pôsobiť aj bez priameho donútenia: zjednocujú slovník, ukazovatele a priority financovania. To je možný mechanizmus vplyvu, ktorý treba skúmať na konkrétnom projekte. Nestačí iba vyhlásiť, že dokument nie je svetovou ústavou, a tým považovať všetky jeho dôsledky za vyriešené.

Zároveň z odkazu miestnej politiky na cieľ udržateľnosti nemožno bez ďalšieho odvodzovať tajný pokyn zo zahraničia. Treba sledovať tvorbu návrhu, právomoc rozhodovateľa, zdroj peňazí a podmienky ich použitia. Tieto údaje umožňujú odlíšiť dobrovoľné prispôsobenie od vynútenej podmienky.

V tejto kapitole nevyhodnocujeme splnenie všetkých cieľov do roku 2030. Skúmame význam textu a dôkazné kroky potrebné na posúdenie tvrdení o jeho právomoci. Politické hodnotenie musí zostať otvorené konkrétnym nákladom aj prínosom.

> **Medzinárodný cieľ a vnútroštátny donucovací akt treba doložiť osobitne.**

Zdroje / poznámky: S18

16 · Správa cudzieho majetku nie je vlastný majetok

Regulačný výklad SEC z roku 2019 zdôrazňuje povinnosť investičného poradcu voči klientovi vrátane starostlivosti, lojality a riešenia konfliktov záujmov. Ide o vzťah medzi klientom a poskytovateľom služby; nie o automatické stotožnenie klientovho majetku s majetkom poskytovateľa. [S19]

Použime vlastný didaktický príklad: klienti zveria správcovi 100 peňažných jednotiek a zmluva stanoví ročný poplatok 1 percento. Pri nemennom základe je hrubý poplatok 1 jednotka, nie 100. Výpočet ešte nehovorí nič o nákladoch správcu, zisku, daňovej situácii alebo trhovej hodnote jeho firmy.

Zároveň správca môže mať delegovanú rozhodovaciu právomoc. To, že peniaze nie sú jeho osobným majetkom, neznamená, že je bez vplyvu. Preto potrebujeme zmluvy, hlasovacie pravidlá, rozsah diskrečnej právomoci a postup klienta pri odvolaní poverenia.

Pri veľkých údajoch o aktívach v správe sa často miešajú tri veličiny: majetok klientov, príjmy za službu a hodnota vlastníckeho podielu v správcovskej firme. Ich sčítanie do jedného „bohatstva“ je účtovná zámena. Dvojnásobné započítanie sa môže objaviť aj v reťazi fondov a externých správcov.

Kritická otázka teda nie je iba koľko peňazí sa objavuje pod obchodným menom. Pýtame sa, o čom môže správca rozhodnúť, pre koho, v akej lehote a s akou kontrolou. Obmedzené vlastníctvo môže koexistovať s významnou delegovanou mocou.

100 jednotiek v správe ≠ 100 jednotiek vlastného bohatstva.

Zdroje / poznámky: S19

17 · 13F a N-PX: dva odlišné pohľady na akcie

Formulár SEC 13F má samostatné polia pre investičné rozhodovanie a hlasovaciu právomoc. Oznámenie úprav N-PX z roku 2022 sa týka zverejňovania skutočných hlasovaní fondov a určitých hlasovaní správcov. Držba, oprávnenie hlasovať a vykonaný hlas sú odlišné údaje. [S20, S21]

Predstavme si tabuľku, v ktorej pri mene správcu stojí počet akcií. Bez prečítania názvu stĺpca nevieme, či tabuľka zachytáva jeho vlastný hospodársky záujem, majetok klientov alebo delegovanú právomoc. Prechod od tabuľky k výroku „vlastní firmu“ preto môže byť chybný aj pri správne odpísanom čísle.

V štúdii nepodávame nový súčet všetkých hlásení EDGAR. Vysvetľujeme postup: najprv identifikovať typ hlásenia a obdobie, potom jednotku a rozsah údajov, napokon pravidlá spoločného vykazovania. Označenie „none“ v hlasovacom poli sa navyše musí čítať podľa definície formulára, nie podľa bežného významu slova.

Ak chceme skúmať koordinované hlasovanie, potrebujeme porovnávať konkrétne návrhy, dátumy, odovzdané hlasy a pravidlá poverenia. Zhodný hlas pri rovnakom návrhu môže vyplývať z rovnakej investičnej stratégie; konkrétna dohoda je ďalším dôkazným tvrdením.

Dobrý diagram preto môže mať viac typov spojníc: hospodársky prospech, investičná právomoc a hlasovacia právomoc. Zlúčiť ich do jednej výraznej čiary je vizuálne jednoduché, ale môže to zničiť práve rozdiel, ktorý rozhoduje o interpretácii moci.

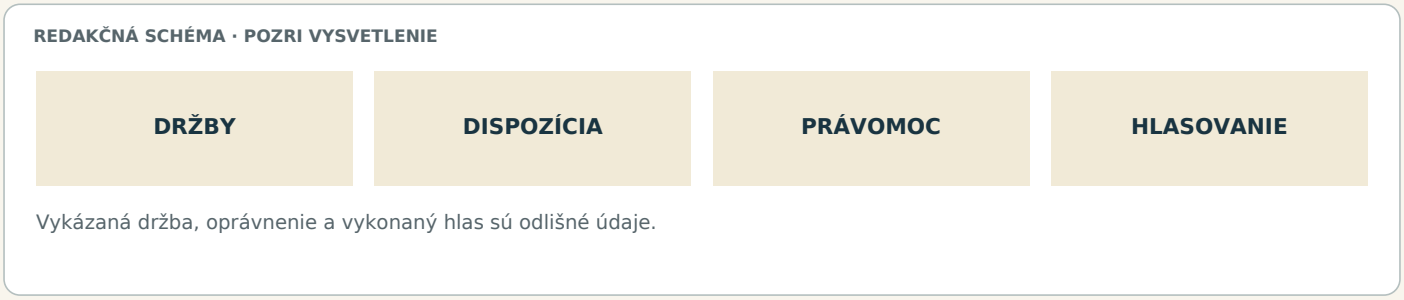

> **Správne číslo v nesprávnom stĺpci vytvára nesprávny záver.**

Zdroje / poznámky: S20, S21

18 · Číslo 147: čo skutočne meral výskum

Vitaliová, Glattfelder a Battiston v roku 2011 skúmali sieť odvodenú z databázy Orbis 2007. Východiskom bolo 43 060 nadnárodných podnikov. Výsledok o jadre 147 podnikov a približne štyroch desatinách kontroly sa týkal modelovanej kontroly nad ekonomickou hodnotou skúmaných nadnárodných podnikov. [S22]

Nejde o zoznam 147 rodín ani o meranie vlastníctva všetkého bohatstva na Zemi. Hodnota firiem, vlastnícke cesty a zvolený prevod vlastníctva na kontrolu sú súčasťami modelu. V prílohách sú viaceré varianty, nie jediná prirodzená konštanta.

Výsledok netreba zľahčovať. Vysoká koncentrácia môže byť dôležitá pre skúmanie hospodárskej súťaže, závislosti alebo zraniteľnosti systému. Nesprávne premenovanie jednotiek na rodiny by však pôvodný poznatok neobohatilo; zmenilo by predmet, ktorý sa vôbec nemeral.

Naše metodické hodnotenie oddeľuje údaje, algoritmus a politickú interpretáciu. Aj presný výpočet v rámci modelu môže poskytovať len čiastočný obraz reálneho rozhodovania. Hlasovacie dohody, právne hranice, rozdiel medzi klientom a správcom a nezachytené vzťahy potrebujú dodatočné informácie.

Údaje z roku 2007 neuvádzame ako aktuálny rebríček roku 2026. V tejto štúdii sa ani nanovo nespracúvali surové firemné záznamy. Prínos spočíva v presnom čítaní publikovaného výsledku a v oddelení jeho významu od populárneho, ale odlišného tvrdenia o svetovej vláde.

REDAKČNÁ SCHÉMA · POZRI VYSVETLENIE

2007	43 060	147
ROK ÚDAJOV	VÝCHODISKOVÉ TNC	PODNIKY V JADRE

Vitali a kol. 2011 [S22] · Nie rodiny ani celkové svetové bohatstvo.

> **147 podnikov v konkrétnom modeli nie je 147 rodín vlastniacich svet.**

Zdroje / poznámky: S22

19 · Model kontroly a úmysel nie sú to isté

Abstrakt modelovej práce Krauseho, Peixota a Bornholdta z roku 2013 ukazuje centralizáciu vznikajúcu z lokálnych pravidiel bez požiadavky spoločného centrálneho cieľa. Je to výsledok modelu, nie empirický dôkaz, že v skutočných firmách nikdy nevznikajú dohody. [S23]

Zaveďme vlastný zjednodušený príklad. A vlastní 60 percent B a B vlastní 60 percent C. Násobenie podielov dáva 36-percentný nepriamy hospodársky záujem A v C. Model, ktorý spája jednoduchú väčšinu s plnou kontrolou, môže pritom pripísať A kontrolu cez oba články. Výsledky sa líšia, pretože odpovedajú na iné otázky. Predpoklady modelu sú výslovné. [S22]

V reálnom prípade by bolo potrebné preveriť triedy akcií, zmluvy, obmedzenia hlasovania a rozdelenie zvyšných hlasov. Diagram s pevnou hranicou je učebná pomôcka, nie automatický opis každého podniku.

Podobne treba odlíšiť sieť od plánu. Koncentrácia môže byť výsledkom vedomých dohôd, podobných stimulov alebo kombinácie oboch. Predstava spontánneho vzniku nesmie slúžiť na automatické oslobodenie aktérov; predstava tajného plánu zase nesmie nahradiť chýbajúcu korešpondenciu alebo vykonaný pokyn.

Pri hodnotení alternatív sa pýtame, aké pozorovanie by ich rozlíšilo. Ak každý možný výsledok údajne potvrdzuje rovnaké vysvetlenie, vysvetlenie stráca testovateľnosť. Dobrý model spresňuje otázky, ktoré treba položiť údajom, a neskrýva svoje zjednodušenia.

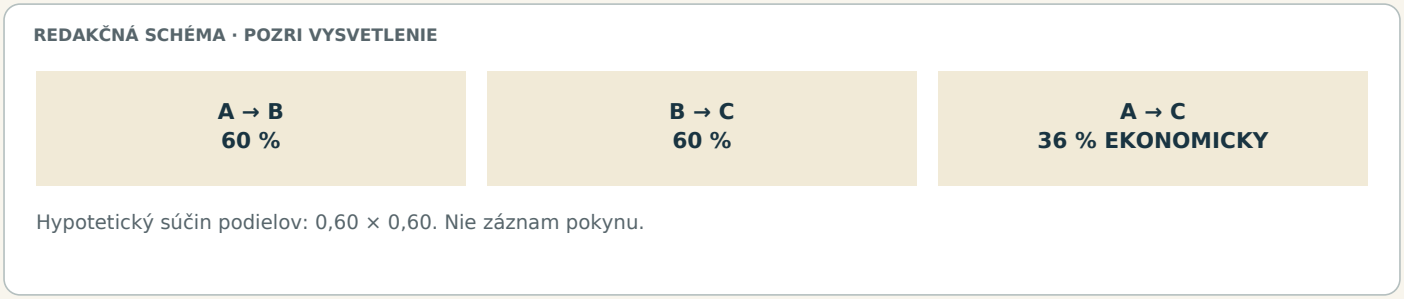

Ekonomický podiel, modelovaná kontrola a dokázaný úmysel sú tri veličiny.

Zdroje / poznámky: S22, S23

20 · Nerovný politický vplyv: čo umožňuje povedať štúdia

Abstrakt práce Gilensa a Pagea z roku 2014 opisuje analýzu 1 779 politických tém. Autori uvádzajú silný samostatný vplyv ekonomických elít a podnikateľských záujmových skupín, zatiaľ čo pri priemerných občanoch zistili malý alebo nijaký samostatný vplyv v použitom modeli. [S24]

Takýto záver je vážny a nemá sa odmietnuť iba preto, že odporuje idealizovanému obrazu demokracie. Presnosť však vyžaduje zachovať krajinu, výskumný dizajn a význam slova „samostatný“. Nie je to experiment dokazujúci bezvýznamnosť každého občana v každom čase.

Naše vysvetlenie: ak dve skupiny podporujú ten istý návrh a návrh prejde, samotná zhoda neukazuje, ktorá skupina rozhodla. Oddelenie ich vzťahov k výsledku vyžaduje porovnanie prípadov a predpoklady modelu. Keď sa názory prekrývajú, jednoduchá predstava „jedna skupina vyhrala, druhá prehrala“ môže byť zavádzajúca.

V tejto edícii bol dostupný abstrakt vydavateľa, nie úplný nezávisle prepočítaný súbor. Preto nehodnotíme každú robustnostnú skúšku ani dodatočne nerozširujeme záver na celý svet. Práca slúži ako doložený predmet diskusie o nerovnom vplyve, nie ako rodokmeň jednej skrytej dynastie.

Pre vlastné pokračovanie výskumu by bolo potrebné určiť obdobie, definíciu elity, spôsob merania preferencií a výsledku a alternatívne vysvetlenia. Tým sa kritika nerovnosti nestáva menej naliehavou. Získava presný predmet a možnosť opravy.

> **Nerovnosť treba merať; z jej merania nevzniká automaticky jeden veliteľ.**

Zdroje / poznámky: S24

21 · Lobovanie a ovládnutie tvorby politiky

OECD odlišuje ovládnutie tvorby politiky od samotného zastupovania záujmov; k deformácii rozhodovania môže podľa jeho rámca dochádzať aj legálnymi kanálmi. Verejná databáza LDA umožňuje vyhľadávať registrantov, klientov, témy a oslovené orgány. [S25, S31]

Audit Európskeho dvora audítorov 05/2024, zameraný na roky 2019–2022, našiel v registri transparentnosti užitočné údaje aj medzery v pokrytí a kvalite. Medzi problémami boli nesúlad finančných údajov a nepokryté spontánne kontakty. Je to dátumovaný nález, nie automatický opis celého stavu roku 2026. [S26]

Oba smery chyby sú nebezpečné. Zo zápisu v registri nemožno vyvodiť, že bol verejný činiteľ kúpený. Z neprítomnosti zápisu nemožno vyvodiť, že neexistoval nijaký kontakt. Výskumník musí poznať povinnosti vykazovania a rozsah databázy, ktorú používa.

Pri konkrétnom podozrení vytvoríme reťaz: požiadavka klienta, predložený návrh, kontakt, verejné rozhodnutie a rozdelenie prospechu. Ani vysoký výdavok sám nepreukazuje úspech lobovania. Silnejšie sú porovnateľné texty, datované stretnutia a vysvetlenie, ktoré alternatívy sa prestali zvažovať.

Naše etické hodnotenie zahŕňa aj legálnu nerovnosť prístupu. Nie každé poškodenie verejného záujmu musí mať podobu trestného úplatku. Zároveň pojem verejný záujem treba vysvetliť a vystaviť diskusii; nemá byť iba pomenovaním záujmov autora štúdie.

> **Legálnosť nie je automaticky férovosť; záznam kontaktu nie je automaticky úplatok.**

Zdroje / poznámky: S25, S26, S31

22 · Keď koordinácia zanechá konkrétne dôkazy

Americké ministerstvo spravodlivosti 20. mája 2015 oznámilo dohody o priznaní viny Citicorp, JPMorgan, Barclays a RBS v súvislosti s manipuláciou devízového trhu. Správa opisuje koordináciu obchodníkov cez elektronický chat. Osobitné priznanie UBS v tom istom oznámení sa týkalo LIBOR, nie toho istého devízového prípadu. [S27]

Tento prípad je dôležitý práve preto, že nejde o všeobecný dojem. Oznámenie identifikuje konkrétne podniky, trh, správanie a procesný krok. Čitateľ môže hľadať následné súdne dokumenty; táto štúdia však nepodáva úplnú neskoršiu procesnú históriu.

Skutočné konanie niektorých obchodníkov nevyplýva z ich pôvodu alebo viery. Vyplýva z opisovaných dohôd a úkonov. Rovnako z tejto veci nemožno urobiť dôkaz, že všetky banky všetky kurzy vždy určujú jediným rozkazom. Zväčšenie rozsahu by potrebovalo ďalšie dôkazy.

Na druhej strane existencia konkurencie a pravidiel nie je dôvodom, prečo by sa kartel „nemohol“ vyskytnúť. Skutočný svet môže obsahovať súperenie aj spoluprácu porušujúcu pravidlá. Každé z týchto správaní má vlastný rozsah a čas.

Prípad preto slúži ako kalibrácia dôkazného štandardu. Tvrdenie o dohode má byť čo najkonkrétnejšie: medzi kým, o čom, kedy, akým kanálom a s akým dôsledkom. Namiesto oslabenia kritiky financií tým získame spôsob, ako odlíšiť vážne doložené konanie od neobmedzenej legendy.

> **Konkrétna dohoda potrebuje konkrétnych aktérov, kanál a predmet.**

Zdroje / poznámky: S27

23 · Sankcie: skutočná páka aj bez vlastníctva

Treasury v prehľade z roku 2021 opisuje finančné sankcie ako nástroj štátnej politiky, zároveň ich limity a potrebu zmierniť nezamýšľané dôsledky. Poznámka 2 odlišuje blokovanie majetku od prevodu vlastníckeho titulu: vlastník môže zostať vlastníkom, hoci s majetkom nemôže voľne nakladať. [S28]

Toto je presný príklad, prečo vlastníctvo nie je jedinou formou moci. Schopnosť obmedziť platby, prístup alebo nakladanie s aktívami môže mať zásadné následky. Na jej vysvetlenie netreba tvrdiť, že sankčný orgán vlastní všetky dotknuté banky alebo majetky.

Oficiálny strategický dokument však hodnotí nástroj zo stanoviska jeho používateľa. Nie je nezávislou bilanciou všetkých úspechov a škôd. Etické a empirické preverenie musí sledovať zamýšľaný cieľ, konkrétneho adresáta, skutočný dopad a následky pre tretie osoby.

Rovnako treba rozlíšiť schopnosť uvaliť náklad a schopnosť dosiahnuť politický cieľ. Aktér môže niesť vážnu škodu a napriek tomu svoje správanie nezmeniť. Zlyhanie nátlaku neznamená, že páka neexistovala; znamená, že výsledok závisel aj od ďalších faktorov.

V RA09 nejde o návod na dodržiavanie alebo obchádzanie konkrétnych dnešných sankcií. Ide o historicky datovaný príklad právomoci, ekonomickej závislosti a obmedzení. Jeho miesto v argumente je jasné: globálnu moc možno študovať aj cez verejné právomoci, nie iba cez vlastnícke rodokmene.

> **Zablokovanie, prevod vlastníctva a dosiahnutie cieľa nie sú to isté.**

Zdroje / poznámky: S28

24 · Beterov model a výsledok tohto preverenia

V závere AL24 Beter tvrdí, že ľudia z Trilaterálnej komisie ovládajú federálnu vládu, a spája to s budúcim ovládaním vodných zdrojov po katastrofe a vojne. Neskorší digest z roku 1983 rozvíja teóriu dlhodobého záväzku vytvoriť jednu svetovú vládu. Sú to tvrdenia týchto textov. [S29, S30]

Výsledky RA09 ich nepotvrdzujú ako jednotný vysvetľovací model. Dokladajú reálne organizácie, verejné programy, nerovnaké právomoci, výskum koncentrácie aj konkrétnu finančnú koordináciu. Ani ich súčet však automaticky nepreukazuje spoločné velenie všetkých skúmaných aktérov.

Zvlášť užitočný je prípad AL09: Beter opisuje reálnu zmenu kalendára, ale uvádza motív, ktorý nenachádza oporu v porovnanom zákone a potrebuje vysvetliť jeho skoršie prijatie. Iné prípady ukazujú, že kritizovateľný obsah netreba zjemňovať: politická neúčasť, nerovný prístup či kartel môžu byť predmetom priamych dôkazov. [S01, S02, S13, S26, S27]

Nedostupný tajný dokument neoznačujeme za neexistujúci iba preto, že ho nemáme. Nemôžeme ho však použiť ako nájdený dôkaz. Tvrdenie o takom dokumente zostáva tvrdením autora, kým sa neoverí pôvod, znenie a vzťah k rozhodnutiam.

Záver nie je oslobodzujúcim vyhlásením o všetkých mocných ani rozsudkom nad každou Beterovou vetou. Je to vymedzené zhodnotenie konkrétnych prípadov. Historickú syntézu jeho „tisícročnej vojny“ ponechávame RA11; súčasné regionálne konflikty RA12. Zodpovednosť jednotlivcov a inštitúcií sa nestráca tým, že odmietneme kolektívnu vinu.

> **Overiteľnosť neoslabuje kritiku moci; oddeľuje ju od domýšľania.**

Zdroje / poznámky: S01, S02, S13, S26, S27, S29, S30

Mechanizmy moci: čo treba doložiť

Analytická orientačná tabuľka. Nie rebríček svetových vládcov ani tvrdenie, že všetky uvedené mechanizmy má jeden aktér.

Mechanizmus	Príslušný doklad	Čo z neho samo nevyplýva
Právomoc	Charta, zákon, stanovy; účinné znenie. [S06, S07, S10]	Úspech každého rozhodnutia či absencia neformálneho vplyvu.
Blokujúce hlasy	Pravidlo väčšiny a overená hlasovacia váha. [S08]	Schopnosť samostatne prijať vlastný návrh.
Vlastníctvo	Podiel, trieda akcie, ekonomické a hlasovacie práva. [S11, S20]	Totožnosť správcu s konečným ekonomickým vlastníkom.
Delegovaná správa	Mandát, právne povinnosti, konkrétne hlasovanie. [S19, S21]	Že celý objem spravovaných aktív je osobným majetkom správcu.
Tvorba agendy	Pozvánky, členstvo, financovanie, návrh a následné prijatie. [S12, S14, S17]	Že každý účastník vykonal každý návrh.
Ovplyvnenie politiky	Prístup, stretnutie, vstup do návrhu a rozhodnutie v čase. [S25, S26, S31]	Že kontakt bez ďalších dokladov spôsobil výsledok.
Koordinácia	Komunikácia o konkrétnej dohode a doložené konanie. [S27]	Jediné velenie všetkých trhov a inštitúcií.
Donucovacia páka	Právny nástroj, adresát, náklady a skutočný účinok. [S28]	Prevod vlastníctva alebo dosiahnutie zamýšľaného cieľa.

Register tvrdení · C01–C05

C01 · Rovnaký výraz „nový poriadok“ dokazuje jeden historický projekt.

Vyhodnotenie: Nepreukázané

Programy majú rôznych autorov, ciele a okolnosti. Spoločné slová nenahrádzajú doklad o organizačnej kontinuite. [S04, S05, S17]

C02 · Októbrový rozpočtový rok bol prijatý ako pripomenutie deklarácie, ktorú Beter datuje do októbra 1975.

Vyhodnotenie: Motív nepodložený; časový problém

Zákon bol prijatý už 12. júla 1974. Neskoršie nadobudnutie účinnosti nie je dátumom prijatia. Prípadný skorší plán by vyžadoval ďalší doklad; dátum samotnej deklarácie tu nie je nezávisle overený. [S01, S02, S03]

C03 · OSN buď nemá nijakú záväznú moc, alebo je už jednotnou svetovou vládou.

Vyhodnotenie: Falošná dvojica možností

Charta rozlišuje právomoci orgánov a suverénnu rovnosť štátov. Právomoc Rady, jej hlasovanie a realizácia rozhodnutí sú rôzne otázky. [S06, S07]

C04 · Schopnosť zablokovať rozhodnutie je to isté ako schopnosť ho samostatne prijať.

Vyhodnotenie: Nesprávna zámena

Pri 85-percentnom prahu hypotetických 16 zo 100 hlasov blokuje, ale neprijíma návrh samo. Príklad nie je aktuálny podiel konkrétnej krajiny. [S08]

C05 · Aktíva v správe sú majetkom správcu.

Vyhodnotenie: Nesprávne ako všeobecné pravidlo

Mandát na správu, fiduciárne povinnosti, ekonomický nárok a hlasovanie treba oddeliť. Delegovaná moc môže byť významná bez vlastníctva celého objemu. [S19, S20, S21]

Register tvrdení · C06–C10

C06 · Výskum našiel 147 rodín, ktoré vlastnia približne 40 % celého sveta.

Vyhodnotenie: Skreslenie jednotiek a rozsahu

Vitali a kolegovia skúmali podnikový vlastnícky sieťový model nad údajmi z roku 2007. Číslo označuje podniky v jadre a modelovanú kontrolu, nie rodiny, dnešný rebríček či celkové svetové bohatstvo. [S22]

C07 · Gilens a Page dokázali, že každé politické rozhodnutie vo svete riadi tá istá elita.

Vyhodnotenie: Nad rámec zdroja

Prístupný abstrakt hodnotí nezávislé efekty v skúmanom súbore amerických politických otázok. Nedokazuje jeden tajný orgán ani nulový význam každého hlasu vo všetkých situáciách. [S24]

C08 · Súkromná diskusia sama dokazuje tajné záväzné rozhodnutie.

Vyhodnotenie: Nepreukázané

Pravidlo dôvernosti a opis formátu neodhaľujú všetky rozhovory. Súkromie preto nie je dôkazom dohody ani zárukou bezvplyvnosti. [S15, S16]

C09 · Konkrétna finančná koordinácia sa nedá doložiť.

Vyhodnotenie: Vyvrátené všeobecné tvrdenie

Oznámené dohody o priznaní viny z roku 2015 identifikujú konkrétne banky a konanie. Prípad však neoprávňuje rozšíriť záver na všetky banky alebo trhy. [S27]

C10 · Súčet uvedených organizácií potvrdzuje Beterovo spoločné svetové velenie.

Vyhodnotenie: V tomto preverení nepotvrdené

Doložené programy, nerovnosť, siete aj kartel ostávajú rozdielnymi prípadmi. Chýba nezávisle overená spojovacia reťaz, ktorá by z nich vytvorila jedno velenie. [S01, S12, S13, S22, S27, S29, S30]

Chronológia · 1

1945	Charta OSN: rozlíšenie orgánov, právomocí a suverénnej rovnosti. [S06]
17. 1. 1961	Eisenhowerov rozlúčkový prejav varuje pred neprimeraným vplyvom. [S32]
1973	Vznik Trilaterálnej komisie podľa jej vlastnej histórie. [S12]
1. 5. 1974	Rezolúcie o novom medzinárodnom hospodárskom poriadku. [S05]
12. 7. 1974	Prijatie zákona 93-344 vrátane zmeny rozpočtového kalendára. [S02]
1975	Kríza demokracie: autorské analýzy a diskusia pod záštitou komisie. [S13]
24. 10. 1975*	Dátum filadelfskej deklarácie podľa Betera; v RA09 nezávisle nepotvrdený. [S01, S03]
16. 2. 1976	AL09 uvádza vysvetlenie októbrového začiatku rozpočtového roka. [S01]
1. 10. 1976	Začiatok podľa novej úpravy po prechodnom štvrťroku. [S02]
28. 5. 1977	AL24 spája komisiu s údajnou kontrolou vlády a budúcich zdrojov. [S29]
1983	Neskorší Bird’s-Eye View zhŕňa výklad jednej svetovej vlády. [S30]

Chronológia · 2

11. 9. 1990	Bushov prejav používa „nový svetový poriadok“ v kontexte krízy v Perzskom zálive. [S04]
2001	Prechodná úprava BIS týkajúca sa súkromne držaných akcií. [S10]
2007 → 2011	Rok vlastníckych údajov a rok publikovania výskumu Vitaliho a kolegov. [S22]
2013 / 2014	Model spontánnej koncentrácie / štúdia nerovného politického vplyvu; tu použité abstrakty. [S23, S24]
20. 5. 2015	DOJ oznamuje bankové dohody o priznaní viny; FX a LIBOR nie sú jeden prípad. [S27]
25. 9. 2015	Prijatie Agendy 2030. [S18]
2017 / 2019	Rámec OECD o ovládnutí politiky / fiduciárny výklad SEC. [S25, S19]
3. 6. 2020	Schwabov verejný článok o Great Reset. [S17]
2021 / 2022	Prehľad sankcií Treasury / prijatie zmien vykazovania N-PX. [S28, S21]
2024	Európsky audit registra transparentnosti; skúmané obdobie 2019–2022. [S26]

Slovníček pracovných pojmov

Právomoc. Formálne oprávnenie orgánu rozhodovať v určenej oblasti. Nie záruka úspešného vykonania.

Vplyv. Schopnosť meniť rozhodnutia alebo možnosti druhých; musí mať opísaný mechanizmus.

Páka. Závislosť alebo nástroj, ktorý umožňuje vyvíjať tlak. V tejto štúdii nejde výlučne o finančné zadlženie.

Koordinácia. Zosúladené konanie, ktorého predmet, účastníci a rozsah vyžadujú dôkaz.

Tvorba agendy. Výber otázok, účastníkov a možností, ktoré sa dostanú na rokovanie.

Ovládnutie tvorby politiky. V rámci OECD opakované smerovanie verejných rozhodnutí k úzkemu záujmu na úkor verejného. [S25]

Aktíva v správe. Objem majetku spravovaného na základe mandátu; nie automaticky vlastné čisté imanie správcu.

Ekonomický nárok. Právo na určitý tok výnosov alebo hodnotu; nemusí mať rovnaký rozsah ako hlasovacie práva.

Hlasovacie právo. Oprávnenie hlasovať podľa konkrétneho pravidla alebo triedy podielu.

Fiduciárna povinnosť. V citovanom regulačnom rámci povinnosť starostlivosti a lojality vo vzťahu ku klientovi. [S19]

Modelovaná kontrola. Veličina vypočítaná podľa pravidiel modelu; nie priamy záznam vykonaných príkazov.

Veto alebo blokovanie. Možnosť zabrániť prijatiu návrhu; jej právny význam závisí od príslušného systému.

Kartel. Dohoda obmedzujúca súťaž; konkrétny právny záver musí byť viazaný na prípad a konanie.

Dôvernosť. Obmedzenie zverejnenia alebo atribúcie informácií. Neurčuje automaticky ich pravdivosť či záväznosť.

Prijatie / účinnosť. Prijatie normy a okamih jej použitia môžu mať odlišný dátum.

Kauzálne tvrdenie. Tvrdenie, že určitá skutočnosť spôsobila inú; vyžaduje viac než časovú alebo slovnú podobnosť.

Register prameňov · S01–S06

S01 · Peter David Beter · Audio Letter 09

16. 2. 1976 · Úvod / opening paragraphs

Dostupný prepis; pasáž o deklarácii a rozpočtovom roku. Nahrávka nebola znovu vypočutá. Dátum deklarácie je tu Beterovým údajom, nie nezávisle potvrdeným dátumom.

https://www.peterdavidbeter.com/docs/all/dbal09.html

S02 · Public Law 93-344 · Congressional Budget and Impoundment Control Act

12. 7. 1974 · 88 Stat. 321 · Title V, §§ 501–502

Primárny sken zákona; príslušná strana bola vizuálne overená. Potvrdzuje prijatú úpravu a prechodný štvrťrok, nie všetky osobné motívy zákonodarcov.

https://www.govinfo.gov/content/pkg/STATUTE-88/pdf/STATUTE-88-Pg297.pdf

S03 · U.S. Committee for UNICEF · Interdependence—Spirit of 1976

1976 · ERIC ED133238 · 9-stranový sken / 9-page scan, časť / section How to Get Started

Dobový školský materiál bol prezretý. Odkazuje na priloženú deklaráciu World Affairs Council of Philadelphia, ale text tej prílohy v dostupnom skene nie je.

https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED133238.pdf

S04 · George H. W. Bush · Address Before a Joint Session of the Congress

11. 9. 1990 · Pasáž o piatom cieli / passage on the fifth objective

Úplný dostupný prepis prezidentského prejavu. Použitý na význam slov v ich dobovom kontexte, nie ako dôkaz splnenia programu.

https://www.presidency.ucsb.edu/documents/address-before-joint-session-the-congress-the-persian-gulf-crisis-and-the-federal-budget

S05 · Ahmed Mahiou / UN Audiovisual Library · New International Economic Order

1974 / neskorší výklad / later commentary · Historical introduction and procedural history · resolutions 3201, 3202 (S-VI)

Použitý je podpísaný právno-historický výklad a procedurálna história na webe OSN. Nepredstierame samostatné preskúmanie pôvodného tlačeného uznesenia.

https://legal.un.org/avl/ha/ga_3201/ga_3201.html

S06 · Charter of the United Nations · original text

26. 6. 1945 · Articles 2, 10, 24–25, 41–42

Pôvodný text; používané sú uvedené články. Pôvodné počty hlasov v článku 27 nie sú vydávané za dnešné; na to slúži S07.

https://treaties.un.org/doc/publication/ctc/uncharter.pdf

Register prameňov · S07–S12

S07 · United Nations Repertory · Article 27

stav stránky / page accessed 11. 10. 2026 · Current wording and amendment history

Oficiálne znenie článku a história jeho zmeny. Nie úplné zhodnotenie každej spornej situácie pri hlasovaní.

https://legal.un.org/repertory/art27.shtml

S08 · International Monetary Fund · IMF Quotas

prístup / accessed 11. 10. 2026 · Factsheet · quota increases and voting

Inštitucionálny prehľad; použitá je úloha kvót a 85-percentná požiadavka na zmenu kvót. Neuvádzame neoverený aktuálny podiel konkrétneho štátu.

https://www.imf.org/en/About/Factsheets/Sheets/2022/IMF-Quotas

S09 · World Bank · Voting Powers

prístup / accessed 11. 10. 2026 · IBRD, IDA, IFC, MIGA explanatory sections

Pravidlá sú v prehľade rozlíšené podľa organizácie; nejde o stiahnutý a auditovaný úplný hlasovací dataset.

https://www.worldbank.org/ext/en/who-we-are/board-of-directors/voting-powers

S10 · Bank for International Settlements · Statutes

znenie / text 7. 11. 2016; Basic Texts 2019 · Articles 3, 14–15, 18(A)

Čítané uvedené články vrátane prechodnej úpravy z roku 2001. Nie úplný audit histórie BIS ani dnešných neformálnych väzieb.

https://www.bis.org/pages/legal-information/statutes-en.pdf

S11 · Board of Governors · Who owns the Federal Reserve?

aktualizované / updated 28. 5. 2026 · FAQ

Oficiálny opis verejných a súkromných prvkov systému. Vlastné vysvetlenie inštitúcie nie je nezávislý audit jej nestrannosti.

https://www.federalreserve.gov/faqs/about_14986.htm

S12 · The Trilateral Commission · About Us

prístup / accessed 11. 10. 2026 · Founding in 1973; purpose and membership

Vlastný opis organizácie a zakladateľa. Členstvo samo nepreukazuje vykonané pokyny ani koordináciu v každej otázke.

https://www.trilateral.org/about/

Register prameňov · S13–S17

S13 · Michel Crozier, Samuel P. Huntington, Joji Watanuki · The Crisis of Democracy

1975 · Foreword; Huntington, The United States, pp. 113–115

Použitý elektronický OCR prepis predslovu a označených strán, nie nová kritická edícia. Celý PDF sken sa nepodarilo načítať; grafy knihy sa nereprodukujú.

https://archive.org/stream/TheCrisisOfDemocracy-TrilateralCommission-1975/crisis_of_democracy_djvu.txt

S14 · Council on Foreign Relations · Mission Statement

prístup / accessed 11. 10. 2026 · Mission statement

Dokumentácia verejne deklarovanej úlohy. Nie inventár každého kontaktu alebo rozhodnutia členov.

https://www.cfr.org/about/mission-statement

S15 · Bilderberg Meetings · Frequently Asked Questions

prístup / accessed 11. 10. 2026 · Private discussion; voting and resolutions

Vlastné vysvetlenie organizátora o formáte stretnutí. Tvrdenie o absencii rezolúcií nie je dôkazom absencie neformálneho vplyvu.

https://www.bilderbergmeetings.org/frequently-asked-questions

S16 · Chatham House · Chatham House Rule

prístup / accessed 11. 10. 2026 · Rule and explanatory questions

Pravidlo používania informácií bez odhalenia identity a príslušnosti; nie všeobecné právne privilégium.

https://www.chathamhouse.org/about-us/chatham-house-rule

S17 · Klaus Schwab · Now is the time for a great reset of capitalism

3. 6. 2020 · Author’s public programme

Použitý je článok, nie celá rovnomenná kniha. Rozlišujeme návrh, prijatie štátom a uskutočnenie.

https://www.weforum.org/stories/sustainable-development/now-is-the-time-for-a-great-reset/

Register prameňov · S18–S22

S18 · United Nations · Transforming our world: the 2030 Agenda

25. 9. 2015 · Paragraphs 55, 59, 74; target 1.4

Použité uvedené časti úplného dostupného znenia; nejde o audit splnenia cieľov ani každého vykonávacieho zákona.

https://sdgs.un.org/2030agenda

S19 · SEC · Commission Interpretation Regarding Standard of Conduct for Investment Advisers

5. 6. 2019 · Release IA-5248 · pp. 6–9, 21–24

Historický regulačný výklad o povinnosti starostlivosti, lojality a konfliktoch záujmov. Nie osobné investičné alebo právne poradenstvo.

https://www.sec.gov/files/rules/interp/2019/ia-5248.pdf

S20 · SEC · Form 13F and instructions

formulár / form 07-23; prístup / accessed 11. 10. 2026 · Special instruction 11; columns 6 and 8; final table

Pokyny a prázdna tabuľka boli prezreté; posledná strana vizuálne overená. Neprebehlo nové spracovanie všetkých hlásení EDGAR.

https://www.sec.gov/about/forms/form13f.pdf

S21 · SEC · SEC Adopts Rules to Enhance Proxy Voting Disclosure

2. 11. 2022 · Form N-PX adoption announcement

Oznámenie pravidiel z roku 2022 a ich účelu; nie audit konkrétneho hlasovania fondu.

https://www.sec.gov/newsroom/press-releases/2022-198

S22 · Stefania Vitali, James B. Glattfelder, Stefano Battiston · The Network of Global Corporate Control

2011 · Preprint pp. 2–7, appendix tables S2–S3; PLOS ONE 6(10), e25995

Dostupný text s prílohou; číselné tabuľky boli vizuálne overené. Dataset roku 2007 sa nanovo neprepočítaval.

https://arxiv.org/pdf/1107.5728

Register prameňov · S23–S27

S23 · Sebastian M. Krause, Tiago P. Peixoto, Stefan Bornholdt · Spontaneous centralization of control in a network of company ownerships

2013 · Abstract

Použitý abstrakt modelovej práce, nie reprodukcia simulácie alebo empirické vyvrátenie každej koordinácie.

https://arxiv.org/abs/1306.3422

S24 · Martin Gilens, Benjamin I. Page · Testing Theories of American Politics

2014 · Perspectives on Politics 12(3), pp. 564–581 · abstract

Prístupný bol abstrakt vydavateľa s opisom 1 779 tém a záverov. Neuvádzame vlastnú replikáciu ani podrobnú kontrolu robustnosti.

https://doi.org/10.1017/S1537592714001595

S25 · OECD · Preventing Policy Capture: Integrity in Public Decision Making

2017 · Executive summary, printed pp. 9–11

Dostupný celý zväzok; pre rozbor použitá definícia a rámec zo zhrnutia. Nie nový audit štátov.

https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2017/03/preventing-policy-capture_g1g78280/9789264065239-en.pdf

S26 · European Court of Auditors · Special report 05/2024: EU Transparency Register

16. 4. 2024 · Executive summary; paras 34, 59–82 · audit period 2019–2022

Použitý priamo audit a jeho časové ohraničenie. Nálezy nie sú automaticky vyhlásené za úplný stav registra v roku 2026.

https://www.eca.europa.eu/ECAPublications/SR-2024-05/SR-2024-05_EN.pdf

S27 · U.S. Department of Justice · Five Major Banks Agree to Parent-Level Guilty Pleas

20. 5. 2015 · FX pleas of four banks; separate UBS LIBOR plea

Dobové oznámenie dohôd o priznaní viny. Odlišujeme devízový kartel štyroch bánk od osobitného prípadu UBS; nejde o sledovanie každého neskoršieho procesného kroku.

https://www.justice.gov/archives/opa/pr/five-major-banks-agree-parent-level-guilty-pleas

Register prameňov · S28–S32

S28 · U.S. Treasury · The Treasury 2021 Sanctions Review

október / October 2021 · pp. 1–7, including footnote 2

Vlastné strategické zhodnotenie ministerstva vrátane obmedzení a rozdielu blokovanie/vlastníctvo. Nie nezávislá bilancia úspechov.

https://home.treasury.gov/system/files/136/Treasury-2021-sanctions-review.pdf

S29 · Peter David Beter · Audio Letter 24

28. 5. 1977 · Topic 3 · closing passages

Dostupný prepis; vybrané výroky o Trilaterálnej komisii a vodných zdrojoch. Nahrávka a všetky vojenské tvrdenia neboli znovu auditované.

https://www.peterdavidbeter.com/docs/all/dbal24.html

S30 · Bird’s-Eye View · Dr. Beter Audio Letter Reference Digest

Audio Books Inc. · 1983 · Opening attribution; historical and one-world passages

Neskorší súhrnný výklad, nie nový pôvodný Audio Letter. Tvrdenia o tajných smerniciach a záväzkoch sa neprijímajú ako náhrada samotných dokumentov.

https://www.peterdavidbeter.com/docs/all/dbeye.html

S31 · LDA.gov · Search LD-1 and LD-2 Reports

prístup / accessed 11. 10. 2026 · Public search fields

Overená existencia polí registrant, klient, obdobie, témy a oslovená inštitúcia. Nebol stiahnutý úplný dataset ani priradená suma konkrétnemu nepreverenému aktérovi.

https://lda.gov/filings/public/filing/search/

S32 · Dwight D. Eisenhower · Farewell Address

17. 1. 1961 · NARA transcript · military-industrial and scientific-technological passages

Pôvodný prejav v archívnom prepise. Varovanie pred vplyvom nie je samo dokladom každého obvinenia vzneseného neskôr.

https://www.archives.gov/milestone-documents/president-dwight-d-eisenhowers-farewell-address

Čitateľský postup a údaje o vydaní

Pri novom mocenskom tvrdení začni presnou vetou, menom aktéra a dátumom. Potom urč, či ide o vyhlásenie, právomoc, vlastníctvo, správu, kontakt alebo vykonaný pokyn. Nepoužívaj slovo „kontrola“ bez objektu a mechanizmu.

Zaznamenaj, aký zdroj skutočne máš: originál, prepis, úryvok, abstrakt alebo neskoršie zhrnutie. Označ aj chýbajúcu prílohu. Snímka titulnej strany knihy nie je dôkazom, že boli preskúmané všetky jej kapitoly.

Pri čísle napíš jednotku, menovateľ, obdobie a metódu. Pri šípke medzi dvoma osobami napíš význam vzťahu. Pri spoločnom členstve hľadaj doklad o konkrétnom konaní; pri nezávislom rozhodnutí nedomýšľaj neprítomnosť každého vplyvu.

Dôležité je vopred povedať aj to, čo by tvrdenie oslabilo. Pokiaľ sa každá nezhoda vykladá ako predstieraná a každý chýbajúci doklad ako dokonalé utajenie, nemožno už rozlíšiť pravdivý výklad od nesprávneho.

Normatívnym rámcom vydania je rovnaká ľudská dôstojnosť, osobná a inštitucionálna zodpovednosť a odmietnutie kolektívnej viny. Nie je to tvrdenie, že všetky historické programy zdieľali rovnaké hodnoty. Kritika moci nepotrebuje určovať vinu podľa náboženstva, národa alebo rodokmeňa.

RA09 · prvé redakčné vydanie · v1.0 · 11. október 2026. Vytvorené s pomocou AI; nejde o vedecky recenzovanú monografiu. Autorstvo dobových textov patrí uvedeným autorom. Atmosférická ilustrácia archívneho stola je označeným opätovným použitím zo série, nie archívnym obrazom; nové schémy sú redakčné.

Tento diel nemení hlavný index webu ani predchádzajúce publikácie. Ďalšie plánované časti: RA10 o Beterových presvedčeniach, prameňoch a tvrdeniach; RA11 ako historická syntéza jeho „tisícročnej vojny“; RA12 ako samostatne dátumované súčasné súvislosti. Opravy treba uviesť s novým číslom vydania a vysvetlením zmeny.